

Βρυξέλλες, 17 Ιουλίου 2017
(OR. en)

11334/17

COHAFA 59
DEVGEN 176
ALIM 13
ONU 105
FAO 30
COAFR 214
MAMA 150
MOG 63
COEST 191
COASI 99
COLAC 62
PROCIV 64
RELEX 662

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Με ημερομηνία:	17 Ιουλίου 2017
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
αριθ. προηγ. εγγρ.:	11134/17 COHAFA 55 DEVGEN 165 ALIM 11 ONU 97 FAO 24 COAFR 216 MAMA 140 MOG 59 COEST 181 COASI 89 COLAC 57 PROCIV 61 RELEX 636
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση του κινδύνου λιμού (17 Ιουλίου 2017)

Επισυνάπτονται στο Παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση του κινδύνου λιμού, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3557η σύνοδό του στις 17 Ιουλίου 2017.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση του κινδύνου λιμού

1. Οι ανθρωπιστικές ανάγκες ξεπέρασαν το 2017 κάθε προηγούμενο. Σε αυτές περιλαμβάνονται χρόνιες επισιτιστικές κρίσεις, με τις εξής τέσσερις χώρες να αντιμετωπίζουν ανησυχητικό κίνδυνο λιμού: Υεμένη, βορειοανατολική Νιγηρία, Σομαλία και Νότιο Σουδάν. Συνολικά, περίπου 20 εκατομμύρια άνθρωποι αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο λιμοκτονίας στις χώρες αυτές. Ο αντίκτυπος στους πληττόμενους πληθυσμούς είναι βαρύς. Επιπλέον, οι κρίσεις αυτές θέτουν τις γυναίκες και τα κορίτσια σε ιδιαίτερο κίνδυνο και υπάρχουν αναφορές για εκτεταμένη σεξουαλική και έμφυλη βία. Πρόκειται πρωτίστως για ανθρωπογενείς κρίσεις λόγω συγκρούσεων και αστάθειας που επιτείνονται εξαιτίας ακραίων καιρικών συνθηκών.
2. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν αναλάβει δράση, ενισχύοντας άμεσα την αντίδρασή τους στις κρίσεις αυτές μέσω της αύξησης της ανθρωπιστικής χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων μέσω διασκέψεων χορηγών βοήθειας αφιερωμένων στις τέσσερις χώρες και περιοχές που πλήττονται από την κρίση. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της συλλογικά έχουν χορηγήσει περισσότερα από 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ μόνο κατά το τρέχον έτος για ανθρωπιστική βοήθεια στις τέσσερις χώρες που απειλούνται από το λιμό.
3. Μολονότι οι προσπάθειες αυτές συνέβαλαν στην ευαισθητοποίηση και στη συγκέντρωση πόρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά και πολλά πρέπει ακόμη να γίνουν. Το Συμβούλιο καλεί όλους τους παραδοσιακούς και νεοεμφανιζόμενους χορηγούς να ενώσουν τις δυνάμεις τους με την ΕΕ και τα κράτη μέλη της για την ενίσχυση της χρηματοδότησης για τις τέσσερις περιοχές της κρίσης. Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας οι υποσχέσεις να μεταφραστούν επείγοντως σε συγκεκριμένη βοήθεια προς τους πληγέντες.

4. Ωστόσο, η χρηματοδότηση αποτελεί μόνο μέρος της λύσης. Αυτές οι κρίσεις οφείλονται στον άνθρωπο, είναι ριζωμένες στις συγκρούσεις και απαιτούν πολιτικές λύσεις, πέραν της ανθρωπιστικής βοήθειας. Οι συγκρούσεις προκαλούν ή επιδεινώνουν την έλλειψη επισιτιστικής ασφάλειας και τον οξύ υποσιτισμό· υπονομεύουν τα θεμέλια της ικανότητας απορρόφησης κραδασμών, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών καταστροφών και της αύξησης των τιμών των τροφίμων. Οι αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και των περιβαλλοντικών αλλαγών όπως η λειψυδρία, η ξηρασία, η απερήμωση και η υποβάθμιση του εδάφους μπορούν επίσης να επιδεινώσουν την επισιτιστική και διατροφική ανασφάλεια. Σε αυτές μπορεί να προστεθούν δημογραφικές τάσεις, όπως η αύξηση του πληθυσμού και η αστικοποίηση. Η επισιτιστική ανασφάλεια, με τη σειρά της, μπορεί να προκαλέσει ή να υποδαυλίσει κοινωνικές και πολιτικές εντάσεις, με πιθανή κατάληξη το ξέσπασμα συγκρούσεων και άλλων καταστάσεων βίας.
5. Το Συμβούλιο τονίζει ότι μόνο με πολιτικές λύσεις μπορούν να τερματιστούν αυτοί οι κύκλοι ένδειας και δυσχερειών. Η διεθνής κοινότητα οφείλει να συνεχίσει να ασκεί πολιτική πίεση σε όλα τα μέρη για τον τερματισμό των συγκρούσεων και να υποστηρίζει πιο ενεργά τις πολιτικές διαδικασίες που οδηγούν σε βιώσιμες λύσεις. Η επένδυση στην πρόληψη των συγκρούσεων είναι υψίστης σημασίας. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη πολιτική προσοχή και να επενδύσουμε στον τομέα αυτό, ιδίως με τη διαμεσολάβηση και κοινές αναλύσεις από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, την ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση μάλιστα σε συνεργασία με τον ΟΗΕ και την Παγκόσμια Τράπεζα. Ο επακριβής έγκαιρος εντοπισμός των κινδύνων και της δυναμικής των βίαιων συγκρούσεων είναι, μαζί με την έγκαιρη δράση, ο αποτελεσματικότερος τρόπος για να μετριαστούν οι πιθανοί νέοι κίνδυνοι.
6. Η βία, η ανασφάλεια και τα γραφειοκρατικά εμπόδια καθιστούν την πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας εξαιρετικά περιορισμένη και, ενίοτε, αδύνατη. Η ΕΕ καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να επιτρέψουν την απρόσκοπτη πρόσβαση στην ανθρωπιστική βοήθεια όλων των πληθυσμών που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης και να εξαλείψουν όλα τα εμπόδια που αποτρέπουν την παράδοση βοήθειας ζωτικής σημασίας. Όλα τα μέρη πρέπει να τηρούν το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και τις ανθρωπιστικές αρχές. Εάν η πείνα χρησιμοποιείται ως πολεμικό όπλο, αυτό συνιστά σοβαρή παραβίαση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου την οποία η ΕΕ καταδικάζει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο. Η ΕΕ στηρίζει όλες τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη της, τα Ηνωμένα Έθνη και το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και η ευρύτερη κοινότητα της ανθρωπιστικής βοήθειας προκειμένου να διευκολυνθεί η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, να βελτιωθεί η πρόσβαση των ανθρωπιστικών οργανώσεων και να διευθετηθούν οι συγκρούσεις.

7. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων της ΕΕ και των κρατών μελών της, θα πρέπει να εφαρμόσουν τις δεσμεύσεις πολιτικής που έχουν συμφωνηθεί για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ανθρωπιστικής δράσης, επίσης στις περιπτώσεις κρίσεων με κίνδυνο λιμού. Προς τούτο απαιτείται να υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις που ανελήφθησαν κατά την Παγκόσμια Ανθρωπιστική Διάσκεψη Κορυφής – συμπεριλαμβανομένης της «Μεγάλης Συμφωνίας» για τα μέρη που την έχουν προσυπογράψει – σχετικά με τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη στοχοθετημένη δράση με βάση μια εμπεριστατωμένη ανάλυση των αναγκών των πληγέντων πληθυσμών, δίνοντας προτεραιότητα στα πιο ευάλωτα άτομα. Μια αυξημένη πολυετής χρηματοδότηση και βοήθεια χωρίς ειδικό προορισμό μπορούν να αυξήσουν την αποδοτικότητα και να στηρίξουν πιο στρατηγικές παρεμβάσεις. Η ευελιξία της χρηματοδότησης είναι επίσης αναγκαία για να μπορούν οι εταίροι μας να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και στις πραγματικές συνθήκες. Μια πιο συστηματική χρήση της μεταφοράς μετρητών στους δικαιούχους μπορεί, κατά περίπτωση, να αυξήσει την αποτελεσματικότητα, να διασφαλίσει την αξιοπρέπεια και τη στήριξη των τοπικών αγορών και της ανάκαμψης.
8. Στα επιμέρους σχέδια αντίδρασης για κάθε χώρα θα πρέπει να αποτυπώνεται ο περιφερειακός αντίκτυπος αυτών των τεσσάρων κρίσεων, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε μεγάλης κλίμακας μετακινήσεις προσφύγων στις γειτονικές χώρες και, ως εκ τούτου, έχουν δημιουργήσει ανθρωπιστικές ανάγκες άνευ προηγουμένου στις οικείες περιοχές. Η ΕΕ εξακολουθεί να υποστηρίζει τις προσπάθειες γειτονικών χωρών να φιλοξενήσουν πρόσφυγες και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών όπως το «πλαίσιο ολοκληρωμένης αντιμετώπισης του προσφυγικού» για την εξεύρεση πιο κατάλληλων και μακροπρόθεσμων λύσεων στην κατάσταση των προσφύγων, ιδίως σε περιπτώσεις παρατεταμένου εκτοπισμού.
9. Το Συμβούλιο πιστεύει ότι οι ανθρωπιστικοί, αναπτυξιακοί και πολιτικοί φορείς πρέπει να συνεργαστούν πιο στενά για την επίτευξη βιώσιμων και συλλογικών αποτελεσμάτων προς υποστήριξη της Ατζέντας 2030 και σύμφωνα με την «νέα μέθοδο εργασίας» που πρότειναν τα Ηνωμένα Έθνη. Όπως επίσης τονίζεται στην πρόσφατη κοινή ανακοίνωση για την ανθεκτικότητα¹, αυτή συνίσταται μεταξύ άλλων στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρατών και των κοινωνιών στους παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε λιμό· την αντιμετώπιση των ευάλωτων σημείων και των πιέσεων που βρίσκονται στη ρίζα της βαριάς επισιτιστικής ανασφάλειας και του οξέος υποσιτισμού και στη συνέχιση της παρακολούθησης και της ταχείας αντίδρασης στο πλαίσιο των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης — πριν από την κορύφωση της κρίσης και προτού συρρικνωθούν περισσότερο οι ήδη αποδυναμωμένες ικανότητες αντιμετώπισης. Σε αυτό θα μπορούσαν να συμβάλουν η δημιουργία τοπικών ικανοτήτων, η ενίσχυση της διακυβέρνησης και η επένδυση σε συστήματα βιώσιμης επισιτιστικής ασφάλειας που να μπορούν να αντεπεξέλθουν σε καταστάσεις μακροπρόθεσμης αστάθειας και να απορροφούν εκτεταμένους αιφνίδιους κραδασμούς. Πρέπει να αντληθούν διδάγματα από αυτές τις τέσσερις κρίσεις για να βελτιωθεί η αντίδραση τόσο σε αυτές όσο και σε άλλες καταστάσεις επισιτιστικής ανασφάλειας.

¹ έγγρ. 10184/17

10. Το Συμβούλιο θα εξακολουθήσει να τάσσεται υπέρ της μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας μεταξύ ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας, σύμφωνα με τα συμπεράσματα σχετικά με την έμπρακτη αξιοποίηση της σχέσης μεταξύ ανθρωπιστικής βοήθειας και ανάπτυξης². Οι αναπτυξιακοί φορείς και τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν να παίξουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη βελτίωση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και στην εκπαίδευση και τη διατήρηση των μέσων βιοπορισμού και τον μετριασμό των επιπτώσεων της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής στην ανάπτυξη.
11. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι είναι ουσιώδης ο καλύτερος συντονισμός των προσπαθειών, όχι μόνο μεταξύ των ανθρωπιστικών και αναπτυξιακών φορέων, αλλά και στο πλαίσιο των σχεδίων αντίδρασης των εθνικών κυβερνήσεων, κατά περίπτωση. Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας μιας χώρας ή μιας περιοχής στις ανθρωπιστικές κρίσεις θα πρέπει να αποτελέσει αναπόσπαστο τμήμα του πολιτικού διαλόγου με τις χώρες εταίρους. Η δημοκρατική ανάληψη ευθύνης σε εθνικό και τοπικό επίπεδο είναι ζωτικής σημασίας για τις προσπάθειές μας υπέρ της πρόληψης και της ανθεκτικότητας. Αυτό σημαίνει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην πρωταρχική ευθύνη των κυβερνήσεων να μεριμνούν ώστε να ικανοποιούνται οι βασικές ανάγκες των πολιτών τους.
-

² έγγρ. 9383/17